كد دانشجويى: 01110033302023

درس: **آزمایشگاه پایگاه داده** استاد: **میثاق یاریان**

امنیت در پایگاههای داده، انبار داده و دادههای حجیم

امنیت در پایگاههای داده

امنیت در پایگاههای داده، مجموعهای از اقدامات و تدابیر است که برای محافظت از اطلاعات ذخیرهشده در برابر دسترسیهای غیرمجاز، تغییر یا نفوذ به کار گرفته میشود. این امر برای حفظ integritة دادهها، جلوگیری از سرقت اطلاعات و حفظ حریم خصوصی کاربران ضروری است.

تکنیکهای رایج برای افزایش امنیت پایگاههای داده:

- محدود کردن دسترسی:استفاده از سطوح دسترسی و نقشها برای تعیین اینکه چه کاربرانی میتوانند به چه بخشهایی از پایگاه داده دسترسی داشته باشند.
- رمزنگاری داده :استفاده از الگوریتمهای رمزنگاری برای محافظت از اطلاعات حساس در پایگاه داده، مانند اطلاعات شخصی یا مالی.
- پشتیبانگیری و بازیابی :انجام پشتیبانگیریهای منظم از پایگاه داده و استفاده از مکانیزمهای بازیابی برای محافظت در برابر از دست رفتن دادهها در صورت بروز خطا یا حمله.
  - **کنترل دسترسی :**استفاده از فایروالها، لیستهای کنترل دسترسیACL) ها (و سایر ابزارها برای محدود کردن دسترسی به پایگاه داده و جلوگیری از ورود افراد غیرمجاز.
- **آزمایش و بهروزرسانی :**به طور مرتب پایگاه داده را برای آسیبپذیریها اسکن کنید و نرمافزار و سیستمعامل را بهروز نگه دارید.
  - **آموزش کاربران :**به کاربران در مورد خطرات امنیتی رایج و نحوه محافظت از اطلاعات خود آموزش دهید.

انبار داده

انبار داده، یک سیستم متمرکز و یکپارچه است که برای جمعآوری، ذخیرهسازی و تجزیه و تحلیل دادهها از منابع مختلف استفاده میشود. این سیستم برای پشتیبانی از تصمیمگیریهای استراتژیک و تحلیل عملکرد سازمانی مورد استفاده قرار میگیرد.

ویژگیهای کلیدی انبار داده:

- یکپارچگی :انبار داده، مجموعه ای از دادههای یکپارچه است که از منابع مختلف جمع آوری می شود تا یک دیدگاه جامع و یکپارچه از دادهها را ارائه دهد.
- غیرقابل تغییر:دادهها در انبار داده به صورت غیرقابل تغییر (immutable) ذخیره میشوند، به این معنی که دادههای قدیمی حفظ میشوند و تغییری در آنها اعمال نمیشود.
- پشتیبانی از تجزیه و تحلیلهای پیشرفته :انبار داده، امکان انجام تجزیه و تحلیلهای پیشرفته و استفاده از روشهای تحلیلی پیچیده مانند استخراج داده (data mining) و یادگیری ماشینی را فراهم میکند.
- **موضوعمحور :**دادهها در انبار داده بر اساس موضوعات دستهبندی میشوند تا جستجو و تجزیه و تحلیل آنها را آسان تر کند.
  - زمان محور: انبار داده، اطلاعات مربوط به تراکنشها و رویدادها را در طول زمان ذخیره میکند تا بتوان روندها و الگوها را ردیابی کرد.

دادههای حجیم(Big Data)

دادههای حجیم، به مجموعه ای از دادهها اشاره دارد که به حدی حجیم، پیچیده و سریعالرشد هستند که با استفاده از روشهای سنتی پردازش و مدیریت داده قابل مدیریت نیستند. این دادهها از منابع مختلفی مانند حسگرها، دستگاههای متصل به اینترنت، شبکههای اجتماعی و غیره تولید میشوند.

ویژگیهای کلیدی دادههای حجیم:

- حجم بالا :دادههای حجیم، به حجم عظیمی از دادهها اشاره دارند که با استفاده از روشهای سنتی پردازش داده قابل مدیریت نیستند.
  - سرعت بالا :دادههای حجیم با سرعت بالایی تولید میشوند و نیاز به روشهای پردازش بلادرنگ و در زمان واقعی دارند.
  - **تنوع** :دادههای حجیم ممکن است از منابع مختلفی مانند حسگرها، دستگاههای متصل به اینترنت، شبکههای اجتماعی و غیره تولید شوند و دارای تنوع بالایی باشند.

• صحت :دادههای حجیم ممکن است حاوی دادههای ناهمگون، ناقص یا نادرست باشند که نیاز به روشهای خاص برای اعتمادپذیری و استخراج اطلاعات صحیح دارند.

کاربردهای چشمگیر دادههای حجیم:

- **تجزیه و تحلیل مشتری :**با تجزیه و تحلیل دادههای مربوط به رفتار مشتریان، میتوان محصولات و خدمات را به طور موثرتری ارائه داد و وفاداری مشتریان را افزایش داد.
- **کشف تقلب :**با تجزیه و تحلیل دادههای تراکنشها، میتوان الگوهای تقلب را شناسایی و از آنها جلوگیری کرد.
  - بهبود عملیات :با تجزیه و تحلیل دادههای مربوط به فرآیندهای کسب و کار، میتوان ناکارآمدیها را شناسایی و فرآیندها را بهینهسازی کرد.
- پیشبینی تقاضا :با تجزیه و تحلیل دادههای تاریخی فروش، میتوان تقاضای آتی را با دقت بیشتری پیشبینی کرد و موجودی کالا را به طور موثرتری مدیریت کرد.
- کشف محصولات و خدمات جدید :با تجزیه و تحلیل دادههای مربوط به رفتار مشتریان و روندهای بازار، میتوان فرصتهای جدید برای توسعه محصولات و خدمات جدید شناسایی کرد.
- بهبود تحقیق و توسعه :با تجزیه و تحلیل دادههای مربوط به آزمایشها و تحقیقات، میتوان روند توسعه محصول را تسریع و محصولات نوآورانهتری را به بازار عرضه کرد.
  - کاهش خطرات :با تجزیه و تحلیل دادههای مربوط به خطرات و حوادث، میتوان اقدامات بیشگیرانه را انجام داد و از بروز خطرات احتمالی جلوگیری کرد.
- بهبود تصمیمگیری:با ارائه اطلاعات و تجزیه و تحلیلهای مبتنی بر داده، میتوان به مدیران در تصمیمگیریهای بهتر و آگاهانهتر کمک کرد.

مزایای استفاده از دادههای حجیم:

- بهبود بینش و آگاهی :دادههای حجیم میتوانند بینشهای عمیقتر و دقیقتری از مشتریان، بازار و فرآیندهای کسب و کار ارائه دهند.
  - **نوآوری :**دادههای حجیم میتوانند فرصتهای جدیدی برای نوآوری و توسعه محصولات و خدمات جدید ایجاد کنند.
- **کاهش هزینهها :**دادههای حجیم میتوانند به افزایش کارایی و بهینهسازی فرآیندها کمک کنند و در نتیجه هزینهها را کاهش دهند.

• **افزایش سود :**دادههای حجیم میتوانند به افزایش سهم بازار، وفاداری مشتریان و در نهایت سودآوری کمک کنند.

چالشهای استفاده از دادههای حجیم:

- حجم: ذخیره و پردازش حجم عظیمی از دادهها میتواند چالشبرانگیز و پرهزینه باشد.
- **تنوع**:انواع مختلف دادهها (ساختاریافته، نیمهساختاریافته و غیرساختاریافته) میتوانند چالشهای مربوط به یکیارچهسازی و تجزیه و تحلیل را ایجاد کنند.
- صحت: دادههای حجیم ممکن است حاوی دادههای ناقص، نادرست یا ناهمگون باشند که نیاز به یاکسازی و آمادهسازی دادهها قبل از تجزیه و تحلیل را ضروری میکند.
  - **امنیت:**محافظت از دادههای حجیم در برابر دسترسیهای غیرمجاز، افشا یا سوء استفاده میتواند چالشبرانگیز باشد.
  - مهارت:یافتن و استخدام متخصصان ماهر در زمینه دادههای حجیم که بتوانند دادهها را جمع آوری، ذخیره، پردازش و تجزیه و تحلیل کنند، میتواند دشوار باشد.